

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 730

Warszawa, 29 sierpnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o ukróceniu bezkarności Policji.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Witolda Tumanowicza.

(-) Karina Anna Bosak; (-) Krzysztof Bosak; (-) Bronisław Foltyn; (-) Roman Fritz; (-) Krzysztof Mulawa; (-) Bartłomiej Pejo; (-) Grzegorz Adam Płaczek; (-) Michał Połuboczek; (-) Włodzimierz Skalik; (-) Krzysztof Szymański; (-) Krzysztof Tuduj; (-) Witold Tumanowicz; (-) Michał Wawer; (-) Ryszard Wilk; (-) Przemysław Wipler; (-) Andrzej Tomasz Zapałowski.

Ustawa
z dnia 2024 r.
o ukróceniu bezkarności Policji

Art. 1. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne, które są obowiązkowo umieszczane w widocznych miejscach umożliwiających identyfikację funkcjonariusza Policji, w tym na nakryciu głowy niezależnie od rodzaju umundurowania, w szczególności: oznakowanie numeru identyfikacyjnego funkcjonariusza Policji.”;

2) w art. 60 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Policjant w czasie służby jest obowiązany do noszenia przepisowego wyposażenia oraz munduru i nakrycia głowy, na których oznaczony jest w widocznych miejscach jego numer identyfikacyjny.”;

3) w art. 60 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komendant Główny Policji określa przypadki, w których policjant w czasie wykonywania obowiązków służbowych nie ma obowiązku noszenia munduru, w tym numerów identyfikacyjnych, o których mowa w ust. 1.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE PROJEKTU USTAWY

1. Cel i potrzeba wydania ustawy, rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma zostać Unormowana

Wiele spraw, które toczą się obecnie w prokuraturze i sądach w przedmiocie łamania prawa przez funkcjonariuszy Policji zostają umorzone ze względu na brak możliwości identyfikacji funkcjonariusza, który dopuścił się złamania prawa względem obywatela, w szczególności podczas podejmowania czynności interwencyjnych oddziałów zwartych – np. w trakcie zgromadzeń publicznych. Godzi to w zasadę legalizmu procesu karnego oraz w poczucie zapewnienia bezpieczeństwa społeczeństwu, gdy funkcjonariusze pozostają bezkarni, a obywatele nie są zapewnieni o sprawiedliwości i równości wobec wszystkich osób łamiących prawo. Identyfikacja funkcjonariuszy policji jest niemożliwa, ponieważ obecne prawo nie wymaga tego, żeby numer identyfikacyjny znajdował się w widocznym miejscu umundurowania lub nakrycia głowy policjanta.

W krajach anglosaskich obowiązek oznakowania policjanta numerem identyfikacyjnym jest stosowany już od wielu lat i stanowi jedno z podstawowych narzędzi odpowiedzialności i rozliczalności działań policji i innych organów ścigania (law enforcement).

W Niemczech takie rozwiązanie stosowane jest w niektórych landach. W Polsce zastrzeżenia względem braku identyfikacji policjantów jako narzędzia do bezkarności łamania prawa przez Policję podnoszone są co najmniej od kilkunastu lat.

Podstawą ochrony praw i wolności osób fizycznych w Unii Europejskiej przy przetwarzaniu ich danych osobowych jest zasada rozliczalności (art. 5 ust. 2 RODO). Uszczegółowienie zasady rozliczalności zawarte jest też w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW jak i we wdrażającej tę dyrektywę ustawie z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, w szczególności w przepisach Oddziału 2 tej ustawy „Zabezpieczenie danych osobowych” w art. 39, który statuuje 1) zasadę kontroli dostępu do sprzętu; 2) zasadę kontroli nośników danych; 3) zasadę kontroli przechowywania

danych; 4) zasadę kontroli użytkowników; 5) zasadę kontroli dostępu do danych; 6) zasadę kontroli przesyłu danych; 7) zasadę kontroli wprowadzania danych. Wszystkie te zasady wymagają identyfikowania użytkowników jak i czynności podejmowanych przez nich względem danych osobowych. Te zasady wprowadzone są między innymi w bazie PESEL. Jeżeli przetwarzanie danych osobowych obywateli, w celu ochrony ich praw podstawowych i wolności wymaga identyfikowania i oznaczania osób, które takiego przetwarzania dokonują, trudno wyobrazić sobie, dlaczego obywatele mieliby mieć niższy standard ochrony w sytuacji bezpośredniego kontaktu z funkcjonariuszami Policji, gdy ich prawa podstawowe mogą w sposób bezpośredni zostać naruszone, ze skutkami w strefie zdrowia, życia, wolności.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Proponowane rozwiązanie likwiduje problem identyfikacji funkcjonariuszy policji, nawet w przypadku umundurowania funkcjonariuszy oddziałów prewencji, ponieważ powyższa ustawa wprowadza obowiązek umieszczenia numeru identyfikacyjnego na każdym rodzaju nakrycia głowy funkcjonariuszy policji, które będzie musiało być umieszczone w widocznym miejscu, umożliwiającym jego identyfikację, w tym na hełmach oddziałów prewencji. Zmiana tej ustawy jest następstwem coraz to częściej pojawiającego się problemu z identyfikacją funkcjonariuszy policji. Na powyższe rozwiązanie problemu wskazywało już wcześniej wiele środowisk i fundacji chroniących praw człowieka. Jako Państwo prawa, w którym istnieje coraz to wyższa świadomość społeczna swoich praw i obowiązków przez obywateli, powinno istnieć ułatwienie identyfikacji policjanta będącego na służbie, gdyż to on jest przedstawicielem władzy i ma bezpośredni kontakt z obywatelem.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Projekt ustawy wywołuje pozytywne skutki społeczne, gdyż zwiększa zaufanie wobec funkcjonariuszy policji jako przedstawicieli władzy, ponieważ umożliwia obywatelowi jego bezproblemową identyfikację i daje do zrozumienia, że nie ma do czynienia z osobą anonimową, co mogło wcześniej wzbudzać niepokój. Projekt wzmocni po stronie obywateli gwarancje dostępu do informacji publicznej i stworzy lepsze warunki sprawowania społecznej kontroli Policji. Wejście w życie powyższej ustawy wymaga przeznaczenia na jej realizację około 1 miliona złotych. Projekt nie spowoduje zmian w dochodach budżetu państwa oraz

budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projekt nie będzie oddziaływał na siły popytu i podaży na żadnym rynku, a w konsekwencji na sytuację ekonomiczną przedsiębiorców.

4. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projekt przewiduje zmianę w treści delegacji do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych przewidzianej w art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji. Minister szczegółowo określi, że umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne policjantów umieszcza się w widocznych miejscach umożliwiających ich identyfikację, niezależnie od rodzaju umundurowania, w tym na nakryciu głowy. A także, delegację do wydania zarządzenia przez Komendanta Głównego Policji w art. 60 ust. 2., który szczegółowo określi przypadki, w których policjant w czasie wykonywania obowiązków służbowych nie ma obowiązku noszenia munduru, w tym numerów identyfikacyjnych.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Projekt nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

7. Konsultacje społeczne

Projekt nie był poddany konsultacjom społecznym.

Warszawa, 5 września 2024 r.

BEOS-WPEiM-1885/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KG

L.dz. DS.1180.326.0024...

Data wpływu 06.09.0024...

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o ukróceniu bezkarności Policji (przedstawiciel wnioskodawców:
poseł Witold Tumanowicz)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zmierza do znowelizowania ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, ze zmianami, dalej jako „ustawa”). Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy minister właściwy do spraw wewnętrznych ma określać, w drodze rozporządzenia, umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne, które mają umożliwiać identyfikację funkcjonariusza Policji, w szczególności oznakowanie jego numeru identyfikacyjnego, i które mają być obowiązkowo umieszczane w widocznych miejscach, w tym na nakryciu głowy, niezależnie od umundurowania. Ponadto projekt przewiduje obowiązek noszenia przez policjanta nakrycia głowy z numerem identyfikacyjnym, przy czym Komendant Główny Policji ma określić przypadki, w których policjant nie miałby takiego obowiązku (art. 60 ust. 1 i ust. 2 ustawy w projektowanym brzmieniu).

Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zagadnień stanowiących przedmiot projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o ukróceniu bezkarności Policji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Marek Jaśkowski

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

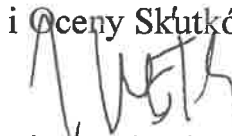
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieřlik

Deskryptory bazy Rex: Policja, Unia Europejska

Warszawa, 5 września 2024 r.

BEOS-WPEiM-1886/24

SEKRETARIAZ CY SZEFKIS

L.dz. D.S. 1886/24

Data wpływu 06.09.2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o ukróceniu
bezkarności Policji (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Witold
Tumanowicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej
w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu**

Projekt zmierza do znowelizowania ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, ze zmianami, dalej jako „ustawa”). Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy minister właściwy do spraw wewnętrznych ma określać, w drodze rozporządzenia, umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne, które mają umożliwiać identyfikację funkcjonariusza Policji, w szczególności oznakowanie jego numeru identyfikacyjnego, i które mają być obowiązkowo umieszczane w widocznych miejscach, w tym na nakryciu głowy, niezależnie od umundurowania. Ponadto projekt przewiduje obowiązek noszenia przez policjanta nakrycia głowy z numerem identyfikacyjnym, przy czym Komendant Główny Policji ma określić przypadki, w których policjant nie miałby takiego obowiązku (art. 60 ust. 1 i ust. 2 ustawy w projektowanym brzmieniu).

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt nie jest więc projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Marek Jaśkowski

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemołt Cieśluk

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-4P.020.2024.7.2024

Data wpływu 06.09.2024

Deskryptory bazy Rex: Policja, Unia Europejska

Warszawa, 11 września 2024 r.

BEOS-WPWOSR-1887/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEF A KS

L.dz. DS.1700.100.2024

Data wpływu 12.09.2024

Pan Minister

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Ocena skutków regulacji**zawartej w poselskim projekcie ustawy o ukróceniu bezkarności Policji
(przed nadaniem numeru druku)¹****I. Jaki problem jest rozwiązywany?**

Jak podkreślono w uzasadnieniu projektu, *Zmiana tej ustawy jest następstwem coraz to częściej pojawiającego się problemu z identyfikacją funkcjonariuszy policji. Na powyższe rozwiązanie problemu wskazywało już wcześniej wiele środowisk i fundacji chroniących praw człowieka. Jako Państwo prawa, w którym istnieje coraz to wyższa świadomość społeczna swoich praw i obowiązków przez obywateli, powinno istnieć ułatwienie identyfikacji policjanta będącego na służbie, gdyż to on jest przedstawicielem władzy i ma bezpośredni kontakt z obywatelem.*

**II. Rekomendowane rozwiązanie (w tym planowane narzędzia interwencji)
i oczekiwany efekt**

1. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji² Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne policjantów. W art. 1 pkt 1 projektu zaproponowano, że powyższe upoważnienie ustawowe otrzyma następujące brzmienie: *umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne, które są obowiązkowo*

¹ Projekt ustawy znajduje się w wykazie projektów wniesionych, którym nie został nadany jeszcze numer druku sejmowego. Numer w wykazie: SH-020-204/24. Przedstawiciel wnioskodawcy: pos. Witold Tumanowicz.

² Dz.U. z 2024 r. poz. 145 ze zm., dalej także: „ustawa o Policji”.

umieszczane w widocznych miejscach umożliwiającą identyfikację funkcjonariusza Policji, w tym na nakryciu głowy niezależnie od rodzaju umundurowania, w szczególności: oznakowanie numeru identyfikacyjnego funkcjonariusza Policji.

Na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów³ *Umundurowanie policjantów składa się z ubiorów: służbowego, wyjściowego i ćwiczebnego. Zgodnie z § 24 rozporządzenia MSWiA Policjanci na ubiorach umundurowania oraz na nakryciach głowy noszą dystynkcje i znaki identyfikacyjne. Stosownie do § 28 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia MSWiA, Znakami identyfikacyjnymi policjanta są: znak identyfikacji indywidualnej. Z kolei na mocy ust. 2 powyższego paragrafu rozporządzenia, Znak identyfikacji indywidualnej ma postać metalowej gwiazdy składającej się z ośmiu pęków promieni mieszczącej się w kole o średnicy 76 mm, w kolorze srebrnym, a w jego górnej części jest umieszczony napis „POLICJA”, natomiast w dolnej - wstęga w kolorze ciemnoniebieskim, na której znajduje się numer identyfikacyjny policjanta wyrażony cyframi arabskimi. Nosi się go na środku lewej górnej kieszeni ubioru służbowego i ćwiczebnego, z wyjątkiem okoliczności występowania w pododdziale zwartym. Zgodnie z § 28 ust. 4a rozporządzenia MSWiA Na ubiorze służbowym i ćwiczebnym policjant nosi znak identyfikacji indywidualnej lub znak identyfikacji imiennej.*

Definicja pododdziału zwanego znajduje się w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej⁴. Stosownie do art. 4 pkt 5 powyższej ustawy, przez pododdział zwarty należy rozumieć *zorganizowaną, jednolicie dowodzoną grupę funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, wykonującą działania prewencyjne w razie zagrożenia lub zakłócenia bezpieczeństwa albo porządku publicznego.*

Skutkiem projektowanej zmiany będzie rozszerzenie adresatów obowiązku noszenia znaków identyfikacji indywidualnej (zawierających numer identyfikacyjny policjanta) o policjantów wykonujących obowiązki służbowe w pododdziale zwartym. Konsekwentnie, projektowana zmiana umożliwi ewentualne ustalenie danych osobowych funkcjonariusza Policji wykonującego obowiązki służbowe w pododdziale zwartym (poprzez powiązanie unikatowego numeru identyfikacyjnego z imieniem i nazwiskiem policjanta). W dalszej kolejności, dzięki możliwości identyfikacji,

³ Dz.U. z 2009 r., Nr 90, poz. 738 ze zm., dalej: „rozporządzenie MSWiA”.

⁴ Dz.U. z 2024 r. poz. 383 ze zm.

nowelizacja może umożliwić prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Policji pełniących służbę w pododdziałach zwartych (art. 231 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny⁵) oraz w sprawach dyscyplinarnych prowadzonych na podstawie ustawy o Policji (art. 132 ustawy o Policji).

W kontekście prawa do prywatności policjantów wykonujących obowiązki służbowe w pododdziałach zwartych należy natomiast dostrzec, że zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 Wytycznych nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 lipca 2024 r. w sprawie zasad noszenia przez policjantów kominiarek albo szalokominiarek podczas wykonywania zadań służbowych⁶, wydanych na podstawie art. 5 ust. 2⁷ w związku z art. 71 ust. 2⁸ ustawy o Policji, *W czasie wykonywania zadań służbowych kominiarkę mogą nosić policjanci w pododdziale zwartym*. Na mocy ust. 2 pkt 1 powyższego paragrafu *Policjanci, o których mowa w ust. 1, noszą kominiarkę w szczególności w celu zachowania anonimowości w związku z wykonywanymi zadaniami służbowymi*. Zgodnie z § 4 pkt 1 lit. c powyższych Wytycznych, *Decyzję o noszeniu kominiarki podejmuje w stosunku do policjantów, o których mowa w § 2 ust. 1 w pkt 2 dowódca pododdziału zwartego*. Oznacza to, że prawo do prywatności policjanta pełniącego służbę w pododdziale zwartym doznaje ochrony poprzez możliwość zakrycia twarzy.

Skutkiem prawnym nowelizacji w tym zakresie będzie także rozszerzenie obowiązku noszenia numeru identyfikacyjnego policjanta na nakrycie głowy w widocznym miejscu.

Ponadto, zarówno ustawa o Policji, jak też rozporządzenie MSWiA nie posługują się użytym w przedstawionej propozycji wyrażeniem „rodzaj umundurowania” – należy jednak przyjąć, że projektodawcy chodzi o ubiór służbowy, wyjściowy i ćwiczebny (§ 2 rozporządzenia MSWiA). Konsekwentnie, proponowana zmiana będzie skutkowałą objęciem obowiązkiem noszenia numerów identyfikacyjnych również przez policjantów noszących ubiór wyjściowy.

2. Zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy o Policji, *Policjant w czasie służby jest obowiązany do noszenia przepisowego munduru i wyposażenia*. W art. 1 pkt 2 projektu

⁵ Dz.U. z 2024 r. poz. 17.

⁶ Dz. Urz. KGP z 2024 r., poz. 46.

⁷ Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Policji, *Komendant Główny Policji jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy Policji, zwanych dalej "policjantami"*.

⁸ Zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy o Policji, *Normy wyposażenia, o którym mowa w ust. 1 [chodzi o wyposażenie niezbędne do wykonywania czynności służbowych – dop. Autor opinii], szczegółowe zasady jego przyznawania i użytkowania określa Komendant Główny Policji*.

zaproponowano nadanie powyższemu przepisowi następującej treści: *Policjant w czasie służby jest obowiązany do noszenia przepisowego wyposażenia oraz munduru i nakrycia głowy, na których oznaczony jest w widocznych miejscach jego numer identyfikacyjny*. Skutkiem prawnym nowelizacji w tym zakresie będzie rozszerzenie obowiązku noszenia numeru identyfikacyjnego policjanta na nakrycie głowy w widocznym miejscu – rozwiązanie to powtarza propozycję zawartą w art. 1 pkt 1 projektu.

3. Na mocy art. 60 ust. 2 ustawy o Policji *Komendant Główny Policji określa przypadki, w których policjant w czasie wykonywania obowiązków służbowych nie ma obowiązku noszenia munduru*. W art. 1 pkt 3 projektu dodano do powyższego przepisu następującą treść: *w tym numerów identyfikacyjnych, o których mowa w ust. 1*.

Skutkiem proponowanej zmiany będzie rozszerzenie nałożonych na Komendanta Głównego Policji obowiązków o obowiązek wskazania, w których sytuacjach na policjancie nie ciąży повинność noszenia numeru identyfikacyjnego. Wydaje się, że niniejsza zmiana jest zbędna, ponieważ z pozostałych propozycji zawartych w projekcie wynika obowiązek umieszczania numeru identyfikacyjnego policjanta na umundurowaniu. W świetle cytowanego w podpunkcie 1 niniejszego punktu opinii § 28 ust. 2 rozporządzenia MSWiA, numer identyfikacyjny policjanta stanowi element znaku identyfikacji indywidualnej policjanta. Znak ten jest noszony na środku lewej górnej kieszeni ubioru służbowego i ćwiczebnego. Numer identyfikacyjny może zatem zostać umieszczony jedynie na ubiorze służbowym (lub ćwiczebnym, a w świetle art. 1 pkt 1 projektu – także wyjściowym). Konsekwentnie, jeżeli z zarządzenia Komendanta Głównego Policji będzie wynikało zniesienie obowiązku noszenia munduru w określonych sytuacjach podczas wykonywania obowiązków służbowych, to w tych sytuacjach na policjancie nie będzie również ciążył obowiązek noszenia numeru identyfikacyjnego.

4. Projekt ustawy był przedmiotem analiz Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu dotyczących zgodności z prawem Unii Europejskiej⁹. Omawiany projekt był także przedmiotem analizy BEOS w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu¹⁰.

⁹ *Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu ustawy o ukróceniu bezkarności Policji (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Witold Tumanowicz), opinia z 5 września 2024 r., BEOS-WPEiM-1885/24.*

¹⁰ *Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o ukróceniu bezkarności Policji (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Witold Tumanowicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo*

III. Jak problem został rozwiązany w innych państwach, w szczególności państwach członkowskich OECD/UE?

Poniżej przedstawiono sposoby identyfikacji funkcjonariuszy policji w wybranych krajach UE i OECD: Czechach, Danii, Francji, Niemczech (konkretnie Brandenburgia) oraz Wielkiej Brytanii. Celem informacji było zbadanie, jak różne państwa rozwiązały kwestię jednoznacznej identyfikacji policjantów. Analiza obejmuje zarówno podstawy prawne regulujące obowiązek identyfikacji funkcjonariuszy w poszczególnych krajach (zarówno na poziomie ustaw, jak i rozporządzeń wykonawczych), jak i praktyczne aspekty tego zagadnienia, takie jak konkretne elementy wykorzystywane do identyfikacji (np. numery identyfikacyjne, plakietki z nazwiskiem, legitymacje służbowe) oraz miejsca ich umieszczania na umundurowaniu lub odzieży cywilnej. Ponadto, uwzględniono również sytuacje wyjątkowe, w których funkcjonariusze mogą być zwolnieni z obowiązku noszenia widocznych oznaczeń.

W Czechach zasady dotyczące umundurowania oraz znaków identyfikacyjnych Policji określono w ustawie 273/2008 o Policji Republiki Czeskiej¹¹ oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu 122/2015 o oznakowaniu policyjnym¹². Zgodnie z § 12 ustawy 273/2008 podczas wykonywania czynności policjant dowodzi swojej przynależności do Policji poprzez mundur oraz odznakę, na której musi być wyraźnie widoczny numer identyfikacyjny (a także za pomocą legitymacji służbowej). Obowiązek ten nie ma jednak zastosowania w sytuacjach, w których policjant uprawniony jest do ukrywania swojej przynależności do Policji¹³. Zgodnie z rozporządzeniem 122/2015 numer identyfikacyjny jest umieszczony na klatce piersiowej, po lewej stronie munduru. Funkcjonariusz policji pełniący służbę w ubraniu

Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu, opinia z 5 września 2024 r., BEOS-WPEiM-1886/24.

¹¹ Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ze zm., tekst ujednolicony w jęz. czeskim: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

¹² Vyhláška č. 122/2015 Sb. o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky (o policejním označení) [Rozporządzenie 122/2015 o sposobie oznakowania zewnętrznego, umundurowaniu służbowym oraz specjalnych kolorach i oznakowaniach pojazdów służbowych, jednostek pływających i statków powietrznych Policji Republiki Czeskiej oraz o potwierdzeniu przynależności do Policji Republiki Czeskiej (o oznakowaniu policyjnym)], ze zm., tekst ujednolicony w jęz. czeskim: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-122>.

¹³ Na przykład podczas zdobywania, dokumentowania i oceniania informacji na temat środowiska będącego przedmiotem zainteresowania Policji i osób w nim przebywających, na podstawie § 70 ustawy 273/2008.

cywilnym może umieścić numer identyfikacyjny na odzieży w tym samym miejscu lub zawiesić na szyi. Wzory numerów identyfikacyjnych określono w załączniku nr 2 do rozporządzenia 122/2015.

W Danii identyfikacja funkcjonariuszy policji jest możliwa na podstawie odznaki policyjnej oraz, w przypadku umundurowanych funkcjonariuszy, numeru umieszczonego na umundurowaniu. Wszyscy funkcjonariusze policji, niezależnie od tego, czy pracują w mundurze, czy w cywilu, posiadają legitymację służbową policjanta (odznakę policyjną), którą muszą okazać na żądanie. Ponadto umundurowani funkcjonariusze posiadają na mundurach unikalny numer identyfikacyjny składający się z litery i czterech cyfr. Numer jest umieszczony na ramieniu lub klatce piersiowej¹⁴.

We Francji od 1 stycznia 2014 r.¹⁵, zgodnie z francuskim kodeksem bezpieczeństwa wewnętrznego (art. R434-15)¹⁶ oraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi¹⁷, funkcjonariusze Policji Narodowej (*Police nationale*) i Żandarmerii Narodowej (*Gendarmerie nationale*), są zobowiązani do noszenia numeru identyfikacyjnego (numer RIO - *Référentiel des identités et de l'organisation*)¹⁸, najczęściej umieszczanego na ramieniu lub klatce piersiowej. Wyjątkiem są sytuacje, gdy funkcjonariusz pełni wyspecjalizowane funkcje (np. ochrona obiektów dyplomatycznych)¹⁹ lub uczestniczy w uroczystościach w umundurowaniu galowym. W pozostałych przypadkach, w tym podczas operacji policyjnych w ubraniu cywilnym, funkcjonariusze są zobowiązani do noszenia zarówno widocznych oznak służbowych (np. opasek, innych dostępnych im oznaczeń), jak i indywidualnego numeru identyfikacyjnego.

W Republice Federalnej Niemiec kwestie dotyczące wymogu indywidualnej identyfikacji (*Identifizierbarkeit*), noszenia plakietek identyfikacyjnych (*Namensschild*) lub numerów identyfikacyjnych (*identifizierbare Nummer*) przez funkcjonariuszy policji

¹⁴ Informacje ze strony internetowej duńskiej policji: <https://politi.dk/virksomheden/distinktioner-id-og-markering>; odpowiedź duńskiego Folketingu na zapytanie nr 3740 w ramach sieci ECPRD.

¹⁵ Opracowanie opiera się na analizie odpowiedzi Francji na zapytanie ECPRD nr 3740 z maja 2018 r. dotyczące obowiązku noszenia identyfikatorów przez funkcjonariuszy policji.

¹⁶ *Code de la sécurité intérieure: Sous-section 1 : Relation avec la population et respect des libertés*, https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000028285895.

¹⁷ *Arrêté du 24 décembre 2013 relatif aux conditions et modalités de port du numéro d'identification individuel par les fonctionnaires de la police nationale, les adjoints de sécurité et les réservistes de la police nationale*, <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000028387708>.

¹⁸ Numer identyfikacyjny jest jednocześnie numerem referencyjnym tożsamości i organizacji funkcjonariusza.

¹⁹ *Arrêté du 7 avril 2011 relatif au respect de l'anonymat de certains fonctionnaires de police et militaires de la gendarmerie nationale*, <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000023865789>.

w każdym z krajów związkowych (landów) regulowane są odrębnie. Przykładowo w Brandenburgii, zgodnie z § 9 ustawy o policji brandenburskiej (BbgPolG)²⁰, podczas wykonywania czynności służbowych funkcjonariusze policji noszą na mundurze plakietkę identyfikacyjną. W przypadku działań jednostek zamkniętych (*geschlossener Einheiten*)²¹, zgodnie z ust. (2) § 9 BbgPolG plakietkę identyfikacyjną zastępuje się oznaczeniem umożliwiającym późniejszą identyfikację. Zgodnie z ust. (3) § 9 BbgPolG obowiązek legitymowania się i identyfikacji z imienia i nazwiska nie ma zastosowania, jeżeli narusza to cel środka lub czynności urzędowej lub przeważają interesy funkcjonariusza policji zasługującego na ochronę. Kwestie szczegółowe dotyczące obowiązku identyfikacji funkcjonariuszy policji w Brandenburgii uregulowano w *Rozporządzeniu administracyjnym w sprawie identyfikacji i wymagań identyfikacyjnych funkcjonariuszy policji*²². Zgodnie z 4.4.2 rozporządzenia (po zmianach)²³, plakietka z nazwiskiem funkcjonariusza policji Brandenburgii powinna znajdować się „w miejscu do tego przeznaczonym” na mundurze lub służbowym polarze, jeśli zaś nie ma takiego miejsca na służbowym okryciu, plakietka „znajduje się po lewej stronie, na wysokości klatki piersiowej”. Obecnie trwają prace dotyczące zmiany ustawy o policji federalnej, w której podejmowane są kwestie dotyczące oznaczania funkcjonariuszy policji federalnej²⁴. Dotychczas kwestie te nie były regulowane na poziomie federalnym.

W Wielkiej Brytanii kwestie zobowiązania funkcjonariuszy policji do noszenia w widocznym miejscu numeru identyfikacyjnego nie jest unormowana ustawowo ani nie jest zharmonizowana na szczeblu całej formacji. Funkcjonariusze policji, co do zasady, noszą numer identyfikacyjny w widocznym miejscu (zwykle na pagonach). Poszczególne rodzaje służby lub jednostki organizacyjne policji samodzielnie

²⁰ Ustawą o zadaniach, uprawnieniach, organizacji i odpowiedzialności policji w kraju związkowym Brandenburgia, w skrócie - ustawa o policji brandenburskiej - BbgPolG) (*Gesetz über die Aufgaben, Befugnisse, Organisation und Zuständigkeit der Polizei im Land Brandenburg; Brandenburgisches Polizeigesetz* - BbgPolG), <https://bravors.brandenburg.de/gesetze/bbgpolg#9>.

²¹ Jednostka zamknięta to formacja działająca w porządku wojskowym pod jednolitym dowództwem i mająca wspólny cel. Jednostki takie formowane są np. podczas akcji mającej na celu przeciwdziałanie zamieszkom. <https://www.gesetze-bayern.de/Content/Document/BayVwV306087-0>.

²² *Verwaltungsvorschrift über die Legitimations- und Kennzeichnungspflicht von Polizeivollzugsbediensteten* (VV Kennzeichnungspflicht) https://bravors.brandenburg.de/verwaltungsvorschriften/vv_kennzeichnungspflicht_2012/2.

²³ *Verwaltungsvorschrift zur Änderung der Verwaltungsvorschrift über die Legitimations- und Kennzeichnungspflicht von Polizeivollzugsbediensteten*, VV Kennzeichnungspflicht) https://bravors.brandenburg.de/sixcms/media.php/76/Amtsblatt%2048_18.pdf.

²⁴ <https://www.bundestag.de/presse/hib/kurzmeldungen-999600>.

podejmują decyzję w zakresie stosowanego wzoru numerów identyfikacyjnych, kolorystyki pagonów, sposobu umieszczenia na ubiorze itd.

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt ustawy może oddziaływać na:

1) funkcjonariuszy Policji²⁵:

- a) obowiązek noszenia w czasie służby mundurów i nakryć głowy, na których umieszczony będzie w widocznych miejscach numer identyfikacyjny,
- b) łatwiejsza możliwość bycia zidentyfikowanym w sytuacji dopuszczenia się w czasie służby zawinionego przekroczenia uprawnień lub niewykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych na podstawie przepisów albo przestępstw ściganych z urzędu;

2) Komendanta Głównego Policji:

- dookreślenie, w drodze (zmiany) zarządzenia, że w tych przypadkach, w których funkcjonariusz Policji w czasie wykonywania obowiązków służbowych nie ma obowiązku noszenia munduru, nie ma też obowiązku noszenia numeru identyfikacyjnego;

3) Ministra właściwego do spraw wewnętrznych:

- dookreślenie, w drodze (zmiany) rozporządzenia, że znaki identyfikacyjne policjantów są obowiązkowo umieszczane w widocznych miejscach umożliwiających identyfikację funkcjonariusza Policji, w tym na nakryciu głowy, niezależnie od rodzaju umundurowania, w szczególności - oznakowanie numeru identyfikacyjnego funkcjonariusza Policji;

4) przełożonych właściwych do podejmowania rozstrzygnięć dyscyplinarnych wobec

funkcjonariuszy Policji [(na podstawie art. 133 ust. 1 ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji²⁶: Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji, komendant powiatowy (miejski, rejonowy) Policji, komendanci szkół policyjnych]:

- łatwiejsza możliwość zidentyfikowania funkcjonariusza Policji, jeśli w czasie służby dopuściłby się zawinionego przekroczenia uprawnień lub niewykonania

²⁵ W Polsce jest zatrudnionych 96 698 (stan na 31.12.2023) funkcjonariuszy Policji źródło: <https://gazeta.policja.pl/997/archiwum-1/2024/numer-39-032024-r/243108,Raport-o-stanie-kadrowym-w-Policji.html>.

²⁶ Dz. U z 2024 r. poz. 145, ze zm.

obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych na podstawie przepisów albo przestępstwa ściganego z urzędu;

5) prokuratorów:

- łatwiejsza możliwość zidentyfikowania funkcjonariusza Policji w sytuacji:

- a) złożenia przez obywatela, na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy o Policji, zażalenia na przeprowadzenie czynności przez funkcjonariusza Policji, albo
- b) złożenia, na podstawie art. 304 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego ²⁷, zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu.

V. Informacje o zakresie, czasie trwania i wynikach konsultacji

Z uzasadnienia projektu nie wynika, że projekt został poddany konsultacjom społecznym. Jednakże, zgodnie z informacjami z Systemu Informacyjnego Sejmu, w dniu 4 września 2024 r. Marszałek Sejmu skierował projekt do konsultacji (PG, NRA, KRRP, UODO, RDS i Lewiatan).

VI. Wpływ na sektor finansów publicznych

Projekt ustawy będzie wywoływać negatywne skutki finansowe dla budżetu państwa. Będą to koszty zaopatrzenia funkcjonariuszy Policji w odpowiednie znaki identyfikacji umieszczane na mundurach i nakryciach głowy. W uzasadnieniu projektu ustawy stwierdza się, że realizacja proponowanych regulacji będzie wymagać wydatkowania około 1 miliona zł. Projektodawca nie podaje jednak danych, w oparciu o które wyliczył taką kwotę.

Nie wydaje się, aby projektowane regulacje mogły powodować zwiększenie wpływów do budżetu państwa. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie funkcjonariusza przy wykonywaniu władzy publicznej. Odpowiedzialność ta zostaje ustalona w toku postępowania cywilnego przez sąd powszechny. Sąd w wyroku orzeka o zapłacie na rzecz powoda określonej sumy pieniężnej tytułem odszkodowania i (lub) zadośćuczynienia. W momencie uprawomocnienia się tego wyroku i jego wykonania rozpoczyna się ustalenie, który funkcjonariusz publiczny jest odpowiedzialny za powstanie szkody

²⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 37, ze zm.

poniesionej przez Skarb Państwa. Odbywa się to na podstawie ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego²⁸. Warto jednak podkreślić, że ustalenie tożsamości funkcjonariusza publicznego stanowi tylko jedną z kilku kwestii, którą należy dowieść w toku dochodzenia przez Skarb Państwa roszczeń (zwrotnych) od funkcjonariusza, wysokość takiego roszczenia podlega też ograniczeniom. Co więcej, uznać należy, że ilość przypadków wyrządzenia szkód poszkodowanym w wyniku zawinionego przekroczenia uprawnień lub nadużycia władzy przez funkcjonariusza Policji będzie stosunkowo niewielka (raczej incydentalna).

Projekt nie powinien oddziaływać (pozytywnie lub negatywnie) na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. W szczególności projekt ustawy nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Projektowane regulacje również nie będą miały wpływu na rozwój regionalny. Projekt ustawy nie powinien w sposób bezpośredni oddziaływać na rodzinę, obywateli oraz gospodarstwa domowe.

Natomiast projektowane przepisy mogą ograniczyć przypadki umarzania postępowań z powodu niewykrycia sprawcy (niemożności wskazania przez pokrzywdzonych konkretnych funkcjonariuszy) wszczętych w związku ze złożeniem zażalenia na przeprowadzenie przez funkcjonariusza Policji czynności, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1-4a, 5a-7 i 10 ustawy o Policji, albo złożeniem zawiadomienie o możliwości popełnienia przez tego funkcjonariusza przestępstwa ściganego z urzędu²⁹. Proponowane przepisy mogą zwiększać ochronę obywateli

²⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 2349

²⁹ Zob. <https://portal-mundurowy.pl/index.php/aktualnosci/brak-mozliwosci-identyfikacji-policjantow-uniemozliwia-stawianie-zarzutow-przez-prokurature-rpo-wystapil-do-mswia>.

i skuteczność czynności procesowych, z korzyścią dla Policji i wymiaru sprawiedliwości. Przełożeni właściwi do podejmowania rozstrzygnięć dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy Policji będą mogli skuteczniej wyciągnąć odpowiednie konsekwencje służbowe względem tych, którzy dopuścili się zawinionego przekroczenia uprawnień lub niewykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa lub wydanych rozkazów i poleceń. Noszenie numerów identyfikacyjnych w widocznych miejscach na mundurach i nakryciach głowy ułatwi bowiem zidentyfikowanie funkcjonariusza Policji zwłaszcza w sytuacjach wykonywania czynności interwencyjnych w tzw. pododdziałach zwartych. Może ograniczyć przypadki, w których podczas manifestacji dochodzi do rozwiązań siłowych stosowanych przez nieidentyfikowalnych funkcjonariuszy Policji.

Jednocześnie trzeba podkreślić, że możliwość dostępu do danych osobowych przypisanych do konkretnego numeru identyfikacyjnego powinien mieć tylko odpowiedni organ w sytuacji naruszenia prawa przez funkcjonariusza. Tożsamość (dane osobowe) funkcjonariusza Policji powinny podlegać szczególnej ochronie. Funkcjonariusz Policji musi działać zgodnie z prawem, ale też skutecznie chronić bezpieczeństwo i porządek publiczny m.in. w przypadkach manifestacji lub innych (nie zawsze pokojowych) zgromadzeń publicznych. Ujawnienie danych osobowych funkcjonariusza Policji osobom nieuprawnionym, które nie popierają konkretnych działań (akcji) Policji mogłoby rodzić szczególnie negatywne konsekwencje dla funkcjonariusza Policji - zagrażać bezpieczeństwu jego i jego rodziny, narażać go na „hejt” lub inne agresywne zachowania.

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Wejście w życie projektowanego rozwiązania (art. 1 pkt 1 projektu) będzie oznaczało konieczność zmiany (z uwagi na niezgodność z ustawą o Policji) § 28 ust. 2 rozporządzenia MSWiA w zakresie, w którym rozporządzenie to przewiduje wyłączenia z obowiązku noszenia znaku identyfikacji indywidualnej (zawierającego numer identyfikacyjny policjanta). Wyłączenia te dotyczą policjanta noszącego ubiór wyjściowy oraz policjantów występujących w ubiorze służbowym lub ćwiczebnym w pododdziale zwartym. Ewentualne zaniechanie zmiany będzie prowadziło do niestosowania rozporządzenia MSWiA w opisanym powyżej zakresie z uwagi na pierwszeństwo stosowania ustawy jako aktu wyższego rzędu.

Zauważenia w tym miejscu wymaga, że rozporządzenie MSWiA nie utraci mocy obowiązującej pomimo zmiany treści omawianego art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji, w którym zostało zawarte upoważnienie ustawowe do wydania tego rozporządzenia. Zgodnie z § 32 ust. 2 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”³⁰, *Jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego, zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że akt wykonawczy wydany na podstawie tego przepisu upoważniającego traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie przepisu zmieniającego treść przepisu upoważniającego*. Należy uznać, że proponowane rozwiązanie legislacyjne nie zmienia wytycznych do wydania rozporządzenia, lecz dokonuje przeniesienia materii regulowanej obecnie rozporządzeniem MSWiA (czyli obowiązku noszenia znaków identyfikacji indywidualnej, zawierających numer identyfikacyjny policjanta - § 28 rozporządzenia MSWiA) do ustawy o Policji.

Z projektu wynika także obowiązek uwzględnienia przez Komendanta Głównego Policji przypadków, w których nie występuje obowiązek noszenia numerów identyfikacyjnych przez policjanta w czasie wykonywania obowiązków służbowych.

IX. Wpływ na rynek pracy

Projekt ustawy nie będzie oddziaływać na rynek pracy.

X. Wpływ na pozostałe obszary

Projekt nie powinien wpływać na pozostałe obszary gospodarki lub życia społecznego.

Projektodawca przewiduje, że proponowane regulacje wejdą w życie 30 dni od ogłoszenia. Może wywołać to obawy, czy wszyscy funkcjonariusze Policji zostaną w tym czasie zaopatrzeni w odpowiednie znaki identyfikacji przez właściwą komórkę Policji i będą mogli wywiązać się z obowiązku noszenia mundurów i nakryć głowy, na których umieszczony będzie numer identyfikacyjny. Wprowadzanie obowiązków trudnych do zrealizowania w wyznaczonym czasie może wywołać negatywny odbiór społeczny.

³⁰ Dz.U. z 2016 r. poz. 283, dalej także: „ZTP”.

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa będąca przedmiotem projektu wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W przypadku przedmiotowego projektu nie przewidziano ewaluacji.

Autorzy:

dr Beata Bińkowska (pkt I, II, V, VIII, XI, XII)
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Kamila Sobieraj (pkt IV, VI, VII, IX, X)
specjalista ds. systemu gospodarczego
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

dr Danuta Adamiec, Justyna Branna, Natalia Firlej,
Marta Karkowska, Łukasz Żołądek
specjaliści w Wydziale Oceny Skutków Regulacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Piotr Chybalski

Piotr Chybalski

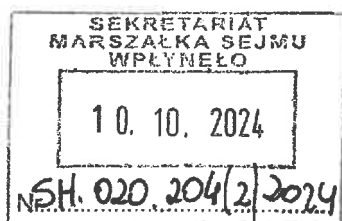
KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

Warszawa, dnia 10 października 2024 r.

Witold Tumanowicz

Posel na Sejm RP

Klub Poselski Konfederacja

Szanowny Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

niniejszym, działając jako przedstawiciel posłów wnioskodawców, wnoszę o uzupełnienie uzasadnienia do poselskiego projektu ustawy

- o ukróceniu bezkarności Policji

złożonego na ręce Pana Marszałka w dniu 29 sierpnia 2024 r. o przedstawienie założeń podstawowych aktów wykonawczych.

Z wyrazami szacunku,

Witold Tumanowicz

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.204/2/2024

Data wpływu 10.10.2024

UZUPEŁNIENIE UZASADNIENIA

W uzasadnieniu niniejszego projektu, punkt czwarty otrzymuje brzmienie:

“4. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projekt ustawy przewiduje wydanie dwóch aktów wykonawczych. Pierwszy z nich to rozporządzenie zmieniające rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów, w którym minister doda wymóg umiejscowienia numeru identyfikacyjnego oraz określi umundurowanie policyjne w taki sposób, żeby numer identyfikacyjny policjanta znajdował się w widocznym miejscu niezależnie od rodzaju umundurowania oraz na nakryciu głowy. Wprowadzenie tej regulacji zwiększy realizację zasady demokratycznego państwa prawnego oraz zaufania obywatela do państwa. Ma to na celu zwiększenie praw osób poszkodowanych przez czynności prowadzone przez Policję w szczególności przez nieuzasadnione użycie środków przymusu bezpośredniego.

Drugim aktem wykonawczym jest zarządzenie zmieniające zarządzenie Komendanta Głównego Policji z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie określenia przypadków, w których policjant w czasie wykonywania obowiązków służbowych nie ma obowiązku noszenia munduru. Ma w nim określić sytuacje, w których policjanci nie mają obowiązku noszenia określonych prawem policyjnych numerów identyfikacyjnych. Ma to na celu określenie sytuacji, w których policjanci nie muszą być oznaczeni ze względu na pełnienie zadań wymagających braku widocznego umundurowania.”.

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
Mirosław Wróblewski

Warszawa, 23-09-2024

DOL.401.346.2024.WL.PM

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS. 1120.348.2024

Data wpływu 24.09.2024

elektroniczna skrzynka podawcza
/KSRP/SkrytkaESP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 4 września 2024 r. znak: SPS-WP.020.208.5.2024, działając na podstawie art. 57 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹ oraz art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych², uprzejmie informuję, że do przedstawionego poselskiego projektu **ustawy o ukróceniu bezkarności Policji (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Witold Tumanowicz)**, Prezes UODO jako organ nadzorczy zgłasza następujące uwagi.

Uzasadnienie do projektu ustawy odwołuje się do zasad określonych w rozporządzeniu 2016/679 i ustawie z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2023 r. poz. 1206), które mają uzasadniać **zmianę zasad noszenia znaków identyfikacyjnych przez funkcjonariuszy Policji**. W ocenie wnioskodawców: „Wszystkie te zasady wymagają identyfikowania użytkowników jak i czynności podejmowanych przez nich względem danych osobowych. Te zasady wprowadzone są między innymi w bazie PESEL. Jeżeli przetwarzanie danych osobowych obywateli, w celu ochrony ich praw podstawowych i wolności wymaga identyfikowania i oznaczania osób, które takiego przetwarzania dokonują, trudno wyobrazić sobie, dlaczego obywatele mieliby mieć niższy standard ochrony w sytuacji bezpośredniego kontaktu z

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.).

² Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

funkcjonariuszami Policji, gdy ich prawa podstawowe mogą w sposób bezpośredni zostać naruszone, ze skutkami w strefie zdrowia, życia, wolności”.

W opinii organu nadzorczego **nie ma bezpośredniego związku pomiędzy eksponowaniem numeru identyfikacyjnego funkcjonariusza Policji a realizacją zasad ochrony danych osobowych, w tym zasady rozliczalności**, o której mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679³. Należy podkreślić, że podstawowe znaczenie w tym zakresie mają przepisy regulujące sposób oznaczenia policjantów. To ustawodawca powinien przesądzić jaką treść w demokratycznym państwie prawa powinien mieć identyfikator funkcjonariusza Policji i jak powinien być umieszczony na jego mundurze, wyważając wartości, prawa i zasady konstytucyjne, w tym te przemawiające za wprowadzeniem takiego rozwiązania.

Z uwagi na powyższe, w ocenie organu nadzorczego, z uzasadnienia projektowanej ustawy powinien zostać usunięty fragment odwołujący się do zasad przetwarzania danych osobowych jako uzasadniających konieczność nowelizacji ustawy. Należy również wskazać, że ingerencja w treść delegacji ustawowej będzie powodować określone skutki legislacyjne, tj. konieczność uchylecia rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów (Dz. U. poz. 738 ze zm.).

Pragnę jednocześnie zauważyć, że uwagi organu nadzorczego przedstawiane w toku prac legislacyjnych mają charakter eksperckich wskazówek dla projektodawcy, który podejmuje decyzję co do ostatecznego kształtu przyjmowanych przepisów i odpowiada za zapewnienie ich zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych.

Łączę wyrazy szacunku,

Mirosław Wróblewski
Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

/ - dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

³ Zgodnie z zasadą rozliczalności administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie.